

KARTA KURSU

Nazwa	Polityka rozwoju regionalnego	
Nazwa w j. ang.	Regional policy	
Koordynator	Dr Agnieszka Brzosko-Sermak	Zespół dydaktyczny
		Dr Agnieszka Brzosko-Sermak
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Głównym celem kursu jest dostarczenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i kompetencji studentów związanych z podstawowymi zagadnieniami, uwarunkowaniami i celami polityki rozwoju regionalnego na przykładzie Polski. Wykład oprócz omówienia podstaw teoretycznych z zakresu polityki rozwoju regionalnego ma na celu przybliżyć problematykę współczesnych zmian obserwowanych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji wynikających ze zmiany ustroju politycznego, transformacji gospodarki w Polsce oraz procesu integracji Polski z UE. Przybliżone będą również podstawowe założenia obecnie funkcjonujących programów rozwoju regionalnego.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych pojęć i prawidłowości z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i samorządu terytorialnego.
Umiejętności	Umiejętność interpretacji i analizowania dokumentów strategicznych
Kursy	Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna podstawowe pojęcia i teorie z zakresu polityki rozwoju regionalnego.	K_W01, K_W05
	W02 Zna uwarunkowania i cele polityki rozwoju regionalnego oraz założenia realizacji KSRR.	K_W01, K_W05
	W03 Zna konsekwencje wynikające ze zmiany ustroju politycznego i transformacji gospodarki w Polsce oraz procesu integracji Polski z UE wpływające na politykę rozwoju regionalnego.	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Analizuje różnice między nowym a starym paradygmatem polityki regionalnej.	K_U05, K_U07
	U02 Opisuje nowe wyzwania polityki regionalnej w Polsce.	K_U05,
	U03 Charakteryzuje wybrany problem rozwoju regionalnego na przykładzie.	K_U05, K_U09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Jest gotowy do pracy w firmach i instytucjach związanych z rozwojem regionalnym przy uwzględnieniu zasad etycznych.	K_K01, K_K03, K_K06

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15			15								
	Zaliczenie z oceną			Zaliczenie								

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs jest prowadzony w języku polskim hybrydowo (wykłady zdalnie, ćwiczenia stacjonarnie). Wykłady prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, z elementami dyskusji, w formie zdalnej za pomocą MS Teams w czasie rzeczywistym.

Ćwiczenia zaplanowane są w trybie stacjonarnym (tradycyjnym) oraz z wykorzystaniem Platformy Moodle. Ćwiczenia są przeprowadzane w formie pracy indywidualnej jak i grupowej, wykonywane podczas zajęć w salach dydaktycznych oraz przez Platformę Moodle.

Częścią ćwiczeń jest realizacja prac domowych, które podlegają ocenie.

Wśród metod ćwiczeniowych wykorzystywane są: analiza danych źródłowych, statystycznych i kartograficznych, dyskusja oraz przygotowywanie analiz/referatów/prezentacji na wybrany temat na podstawie literatury i danych.

Sposób prowadzenia zajęć zakłada wykorzystanie aktywnych metod kształcenia, głównie uczenia się przez działanie, tak aby motywować studentów do aktywności i interakcji z wykładowcą i między uczestnikami kursu. W pracy ze studentami wykorzystywane są innowacyjne metody nauczania, np. problemowe i z wykorzystaniem studiów przypadkowych oraz testów online.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (zaliczenie pisemne)
W01	X					X	X	X					X
W02	X					X	X	X					X
W03	X					X	X	X					X
U01	X					X		X					X
U02	X					X		X					X
U03	X					X		X					X
K01	X							X					

Kryteria oceny	<p>Część wykładowa oceniana jest na podstawie pozytywnie zdanego zaliczenia z oceną w formie pisemnej (testowej i opisowej). Próg zaliczenia wynosi 50% + 1 odp. poprawnych odpowiedzi. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Obecność na wykładach obowiązkowa.</p> <p>Część ćwiczeniowa oceniana i zaliczana jest na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obecności na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność usprawiedliwiona, co nie zwalnia z obowiązku wykonania zadanej pracy i nadrobienia treści z opuszczonych zajęć podczas konsultacji indywidualnych. W przypadku większej liczby nieobecności – konieczność zaliczenia całości opuszczonego materiału na konsultacjach), – pozytywnie ocenionych prac pisemnych, prezentacji (referatów) i ćwiczeń na Platformie Moodle realizowanych indywidualnie i/lub w grupach 2-3 os. i przedstawianych na ćwiczeniach (oceniana jest poprawność merytoryczna, forma przedstawienia, terminowość złożenia), – aktywnego udziału w zajęciach w formie dyskusji, – kolokwium zaliczeniowego w toku ćwiczeń. <p>Końcowa ocena kursu wystawiana jest na podstawie zaliczania z oceną (obejmującego problematykę wykładów i ćwiczeń).</p>
----------------	---

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

- Polityka regionalna (intra- i interregionalna) – istota i podstawowe pojęcia. Kryteria regionalizacji.
- Ekonomiczne teorie rozwoju regionalnego. Rozwój endogeniczny i teoria innowacji.
- Wzrost a rozwój regionalny, czynniki rozwoju regionalnego. Instytucjonalne aspekty rozwoju regionalnego. Rozwój lokalny.
- Stary i nowy paradygmat polityki regionalnej.
- Polityka regionalna Unii Europejskiej. Cele, zasady i instrumenty polityki regionalnej.
- Wyzwania i uwarunkowania polityki regionalnej w Polsce.
- Podstawowe zasady i cele polityki regionalnej. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.
- System realizacji oraz monitorowania i ewaluacji polityki regionalnej.

Ćwiczenia:

- Źródła informacji w polityce przestrzennej. Dylematy rozwojowe.
- Nowe wyzwania polityki regionalnej w Polsce.
- Dokumenty polityki regionalnej.
- Instrumenty polityki regionalnej.
- System realizacji oraz monitorowania i ewaluacji polityki regionalnej.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Regional Policy, Regional Policy Theories, Cohesion Policy, Regional Development, Spatial Development, Territorial Cohesion Policy

Wykaz literatury podstawowej:

Churski, P. 2018. Polityka regionalna w Unii Europejskiej i w Polsce. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*. 19 (wrz. 2018), 14-54.

Dzikowski P., Tomaszewski M., 2013, Regionalna polityka innowacyjna w świetle instytucjonalnych teorii rozwoju regionalnego, *Zarządzanie Publiczne* 3(23)/2013, s. 333-342.

Gorzela G., 2009. Fakty i mity rozwoju regionalnego. *Studia Regionalne i Lokalne* 2(36). Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski. Wydawnictwo Scholar. Warszawa. s. 5-27.

Gorzela G., Smętkowski M., 2020, Rozwój regionalny, polityka regionalna, *Forum Obywatelskiego Rozwoju*, EUROREG, Uniwersytet Warszawski, Warszawa.

Klasik A., Kuźnik F. (red.), 2018, Rozwój lokalny i regionalny. Teorie i zastosowania, *Studia KPZK PAN*, Tom CLXXXIV, Uniwersytet ekonomiczny w Katowicach, Warszawa.

Kundera J., Szmyt W., 2008. Leksykon polityki regionalnej UE. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Warszawa.

Molle W., 2007. *European Cohesion Policy*, Routledge, London.

Nowak A.Z., 2020, Polskie dylematy rozwojowe. W poszukiwaniu konkurencji strukturalnej, Wyd. Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Świadek A., Tomaszewski M., 2011, Regionalna polityka innowacyjna w świetle klasycznych teorii rozwoju regionalnego, *Ekonomiczne Problemy Usług* nr 77, s. 339-350.

Dokumenty i projekty:

Projekt badawczy „Nowe wyzwania polityki regionalnej w kształtowaniu czynników rozwoju społeczno-ekonomicznego regionów mniej rozwiniętych” finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki (2015/19/B/HS5/00012) – dostęp: <http://forsed.amu.edu.pl/index.php>

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju>

Ewaluacja realizacji strategii ponadregionalnych, https://www.ewaluacja.gov.pl/media/61537/raport_koncowy_ewaluacja_strategii_ponadregionalnych.pdf

Wykaz literatury uzupełniającej

Barca F., 2009. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy. A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations. Independent Report.

Barca. F., McCann P., Rodriguez-Pose A., 2012. The case for regional development intervention: place-based versus place-neutral approaches. *Journal of Regional Science*, 52, 1, s. 134-152.

Brzosko-Sermak A., 2015. Przyszłość lokalnej polityki i współpracy transgranicznej miast nadgranicznych - przykład miast bliźniaczych Guben i Gubin, [w:] *Miasto w badaniach geografów*, Trzepacz P., Więclaw-Michniewska J., Brzosko-Sermak A., Kołoś A., (red.), Tom 1, IGiP UJ, Kraków, s. 71-90.

Churski, P., Herodowicz, T., Konecka-Szydłowska, B., Perdał, R., 2021. European Regional Development Contemporary Regional and Local Perspectives of Socio-Economic and Socio-Political Changes. Springer Nature, Cham, Switzerland.

Churski, P., Herodowicz, T., Konecka-Szydłowska, B., Perdał, R., 2021. Spatial Differentiation of the Socio-Economic Development of Poland – “Invisible” Historical Heritage. Land, 10, 1247. <https://doi.org/10.3390/land10111247>

Churski P., Perdał R., 2021. Geographical Differences in the Quality of Life in Poland: Challenges of Regional Policy. Social Indicators Research. <https://doi.org/10.1007/s11205-021-02829-x>

Churski P., Herodowicz T., Konecka-Szydłowska B., Perdał R., 2020, Teoretyczny i praktyczny wymiar polityki rozwoju zorientowanej terytorialnie. Studia KPZK. Cykl monografii. T. 9/201. Warszawa.

Churski P., 2018 Międzynarodowa integracja gospodarcza w procesie współczesnych przemian czynników rozwoju w Europie. W: (red.) A.Klasik, F.Kuźnik. Rozwój lokalny i regionalny. Teorie i zastosowanie. Studia KPZK PAN, CLXXXIV: 24-42.

Churski P., Dolata M., Dominiak J., Hauke J., Herodowicz T., Konecka-Szydłowska B., Nowak A., Perdał R., Woźniak M., 2018. Współczesne przemiany czynników rozwoju społeczno-gospodarczego, Studia KPZK PAN, CLXXXIII: 67-88.

Churski P., Ratajczak W., (red.), 2010. Regional Development and Regional Policy in Poland: First Experiences and New Challenges of the European Union Membership. Studia Regionalia KPZK PAN. Vol. 27. Part I. Warszawa. ss.292.

Churski P., Ratajczak W., (red.), 2010. Regional Development and Regional Policy in Poland: First Experiences and New Challenges of the European Union Membership. Studia Regionalia KPZK PAN. Vol. 27. Part II. Warszawa. ss.284.

Faludi A., 2006, From European Spatial Development to Territorial Cohesion Policy, Regional Studies, vol. 40, no. 6, pp. 667-678

Herodowicz T., 2018. Gospodarczy wymiar globalizacji, Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna, 41: 13-30.

Herodowicz T., Konecka-Szydłowska B., Churski P., Perdał R., 2021. Political Divisions and Socio-Economic Disparities in Poland: A Geographical Approach. Sustainability, 13, 13604. <https://doi.org/10.3390/su132413604>

Klasik A.(red.), 2006. Przedsiębiorczość i konkurencyjność a rozwój regionalny. Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej i Karola Adamieckiego w Katowicach. Katowice.

Konecka-Szydłowska B., Churski P., Herodowicz T., Perdał R., 2019. Europejski kontekst wpływu współczesnych megatrendów na rozwój społeczno-gospodarczy. Ujęcie syntetyczne, Przegląd Geograficzny, 91(2): 39-60.

Murzyn D., 2010. Polityka spójności Unii Europejskiej a proces zmniejszania dysproporcji w rozwoju gospodarczym Polski. Wydawnictwo C.H.Beck. Warszawa.

Perdał R., Churski P., Konecka-Szydłowska B., Herodowicz T., 2020. Geograficzny wymiar (nie)sprawiedliwości społecznej - wyzwania rozwoju regionanego i lokalnego. Studia Regionalne i Lokalne. 3(81)/2020. EUROREG. Uniwersytet Warszawski. Warszawa. s. 23-50. DOI: 10.7366/1509499538102

Perdał R., Churski P., Konecka-Szydłowska B., Herodowicz T., 2019. Cities in the polarised socio-economic space of Poland, Studia Miejskie, 34: 11-26. <https://doi.org/10.25167/sm.1255>

Perdał R., 2018. Zastosowanie analizy skupień i lasów losowych w klasyfikacji gmin w Polsce na skali poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, Metody Ilościowe w Badaniach Ekonomicznych, XIX/3: 263-273.

Pastuszka S., 2012. Polityka regionalna Unii Europejskiej. Cele, narzędzia i efekty. Wydawnictwo DIFIN. Warszawa.

Smętkowski M., 2013. Rozwój regionów i polityka regionalna w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w okresie transformacji. Wydawnictwo Scholar. Warszawa.

Tkaczyński J.W., Świstak M., 2013. Encyklopedia polityki regionalnej funduszy europejskich. Wydawnictwo C.H.Beck. Warszawa.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4